

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Guvernului privind oferirea statutului de producător eligibil mare.

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului privind oferirea statutului de producător eligibil mare a fost elaborat de către Ministerul Energiei, urmare a desfășurării procedurilor de licitații pentru oferirea statutului de producător eligibil mare de către Comisia de licitații pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, instituită prin Dispoziția Guvernului nr. 87/2024 .
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului este elaborat în temeiul art.37 (alin 1 ¹) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 69-77, art. 117) cu modificările ulterioare, art. 4 alin. g ¹) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art.413) cu modificările ulterioare, precum și în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 690/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 226-228 art.443).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În conformitate cu prevederile art. 34 alin (1) lit. a) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, una din scheme de sprijin pentru promovarea producerii și utilizării energiei electrice din surse regenerabile este schema „preț fix”, stabilit în cadrul licitației, conform art. 35, pentru producătorul eligibil mare care deține sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată mai mare decât limita de capacitate stabilită conform art.10 alin.(1), lit. e). La îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 38¹ alin. (1) din prezenta Lege, în cadrul procedurilor de licitație are loc stabilirea prețului de exercitare, care este utilizat în vederea cuantificării valorii primei variabile ca diferența dintre acest preț și prețul de piață al tranzacționării pe piața pentru ziua următoare a energiei electrice produse. Pentru a implementa această schemă de sprijin, Guvernul Republicii Moldova a adoptat o serie de acte cum ar fi: Hotărârea Guvernului nr. 401/2021 cu privire la aprobarea limitelor de capacitate, a cotelor maxime și a categoriilor de capacitate în domeniul energiei electrice din surse regenerabile valabile până la data de 31 decembrie 2025, care a stabilit o cotă maximă de 105 MW pentru instalațiile eoliene și 60 MW pentru instalațiile solare fotovoltaice. Totodată, fiind stabilită o limită de capacitate, care reprezintă valoarea puterii instalate a centralei electrice, stabilită, în funcție de tehnologia utilizată pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile de energie, în scopul delimitării aplicabilității schemelor de sprijin de minim 4M pentru centralele electrice eoliene și minim 1 MW pentru centralele electrice fotovoltaice; Hotărârea Guvernului nr. 690/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, prin care au fost stabilite unele proceduri, condiții și criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, ce urmează a fi aplicate la organizarea licitațiilor desfășurate în contextul implementării schemei de sprijin privind oferirea, prin intermediul licitațiilor, a statutului de producător eligibil mare producătorilor care finanțează, construiesc și exploatează o centrală sau mai multe centrale electrice care utilizează surse regenerabile de energie (în continuare – SRE), cu o

putere instalată mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu articolul 10 litera e) din Legea nr.10 din 26 februarie 2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, inclusiv și componența Comisiei de Licității privind oferirea statutului de producător eligibil mare.

[Hotărârea Guvernului nr. 26/2025](#) privind impunerea obligației de serviciu public operatorilor de sistem în scopul acordării accesului la rețea pentru producătorii de energie din surse regenerabile care beneficiază de schema de sprijin „preț fix”, în scopul asigurării accesului la rețea pentru producătorii de energie din surse regenerabile care beneficiază de schema de sprijin „preț fix”, vizând eficientizarea procesului de racordare în zonele cu cerere ce depășește capacitatea rețelei și stimularea dezvoltării proiectelor regenerabile.

[Dispoziția Guvernului nr. 87/2024](#) cu privire la instituirea Comisiei de licitații pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, prin care a fost aprobată componența nominală a Comisie de Licității pentru oferirea statutului de producător eligibil mare

Respectiv pentru a spori securitatea energetică a statului prin dezvoltarea surselor locale de generare a energiei electrice din surse regenerabile, Comisia de Licității pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, la data de 16 august 2024 a lansat primele licitații în scopul oferirii statutului de producător eligibil mare, pentru care au fost alocați 105 MW pentru instalații eoliene și 60 MW pentru instalații fotovoltaice, publicând anunțurile de inițiere în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 361-363 (9299-9301) din 16 august 2024 și pe [pagina Ministerului Energiei](#).

Astfel capacitățile SER scoase la licitație sunt:

Tehnologia de producere	Capacitatea Maximă	Limita de capacitate	Prețuri plafon aprobate de ANRE
Energie Eoliana	105 MW	4 MW	76 EUR/MWh 1.5 MDL/kWh
Energie Solară	60 MW	1 MW	84.61 EUR/MWh 1.67 MDL/kWh

Depunerea ofertelor pentru participare la licitații a avut loc în perioada 31 octombrie 2024 – 31 martie 2025.

În vederea acordării statutului de producător eligibil mare, Comisia de Licității a desfășurat procesul de evaluare a ofertelor depuse de investitori în cadrul licitației pentru schema de sprijin „preț fix”. Procesul s-a desfășurat în trei etape succesive: examinarea cererilor și verificarea admisibilității investitorilor, calificarea ofertelor tehnice și evaluarea ofertelor financiare.

Rezultatele primelor două etape, aferente tehnologiilor eligibile – energie solară și energie eoliană – sunt sintetizate în tabelul de mai jos, reflectând numărul total de oferte depuse și situația acestora în urma evaluărilor efectuate de Comisie:

Etapă evaluării	Indicator	Energie solară	Energie eoliană
Examinarea cererilor	Oferte depuse	36	8
	Oferte retrase	2	—
	Oferte analizate	34	8
	– admisibile	19	8
	– condiționat admisibile	7	—
	– respinse	8	—
Calificarea ofertelor tehnice	Oferte tehnice examinate	26	8
	– calificate	11	8
	– calificate condiționat	13	—
	– respinse	2	—

Urmare a procedurii de calificare a ofertelor tehnice, pentru energie solară, au rămas 24 de oferte depuse pentru parcuri fotovoltaice cu puterea cumulată de 161,15 MW . pentru energia eoliană au rămas **8 oferte** pentru construcția parcurilor eoliene cu puterea cumulată de 219,5 MW

Etapă de evaluare a ofertelor financiare s-a desfășurat după principiul „cel mai mic preț”, astfel ofertele câștigătoare au fost declarate după cum urmează:

Ofertele câștigătoare privind oferirea statutului de Producător Eligibil pentru centrale electrice fotovoltaice până la 60 MW

Nr. de clasificare	Denumirea investitorului	Capacitatea ofertată (MW)	Capacitatea totală a CE (MW)	Preț (lei/kWh)	Proiect nou/ Existent	Locația
1	Consortiu „LUMINA NOASTRA”	4,8	4,8	1,1398	Existent	Heciul Nou, Singerei
2	„KKK INVEST” SRL	5,7	5,7	1,1399	Nou	Tintareni, Telenesti
3	Consortiu „LUMINA NOASTRA”	6	6	1,1455	Existent	Heciul Nou, Singerei
4	Consortiu „LUMINA NOASTRA”	12	40	1,1456	Nou	Negureni, Telenesti
5	Consortiu „LUMINA NOASTRA”	24	50	1,1899	Existent	Radeni, Straseni
6	Consortiu „LUMINA NOASTRA”	7,5	7,5	1,1900	Existent	Radoaia, Singerei

Ofertele câștigătoare privind oferirea statutului de Producător Eligibil pentru centrale electrice eoliene până la 105 MW

Nr. de clasificare	Denumirea investitorului	Capacitatea declarată câștigătoare (MW)	Preț (lei/kWh)	Proiect nou/ Existent
1	Consortiu „LUMINA NOASTRA”	50	1,2498	Nou
2	Consortiu „LUMINA NOASTRA”	15	1,3298	Nou
3	„NAVITAS ENERGY” SRL	8	1,4120	Nou
4	„NAVITAS ENERGY” SRL	4,5	1,4200	Nou
5	„WINDNOVA” SRL	27,5	1,4298	Nou

Producătorilor eligibili mari li se va garanta achiziționarea întregului volum de energie produsă pentru o perioadă de 15 ani, în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice, la prețuri fixe/prețuri de exercitare stabilite în cadrul licitațiilor.

Procesele verbale ale Comisie de Licitatii sunt publice și pot fi vizualizate pe [pagina Ministerului Energiei](#).

Este important de a menționa că schema de sprijin de care vor beneficia producătorii eligibili mare, reprezintă o schema de ajutor de stat, autorizată de către Plenul Consiliului Concurenței prin [Decizia nr. EMAS-30 din 30 septembrie 2024](#).

De asemenea informăm că la procedurile de licitații au fost admise atât centralele electrice existente, cât și proiecte care urmează a fi construite în termen de 36 de luni centrele electrice. Având în vedere prevederile Art. 37 alin. (1) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și prevederile pct. 44 și 46 din Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare aprobat prin Hotărârea Guvernului, pentru evitarea oricărui dubiu, perioada de 15 ani se calculează din momentul dării în exploatare, numai în cazul în care centrala nu este pusă în funcțiune, până la data oferirii statutului de producător eligibil mare. În cazul centralelor puse în funcțiune, înainte de obținerea statutului de producător eligibil mare, termenul de 15 ani se reduce corespunzător termenului care a trecut de la darea în exploatare a centralei și intrării în vigoare a

Contractului de achiziționare a Energiei Electrice (CAEE), fără a avea careva efecte retroactive. Astfel termenul de 15 ani a fost redus, pentru centralele existente puse în funcțiune conform Actelor de delimitare prezentate în cadrul procedurilor de licitații.

În altă ordine de idei, reiterăm că centralele electrice din surse regenerabile, mai mari de 20 MW, a cărui investitor a obținut statutul de producător eligibil mare, sunt autorizate prin prezenta Hotărâre, datorită derogării prevăzute la art. 4 alin. 91) lit g¹) din Legea Nr. 107/2016 cu privire la energia electrică

Totuși, consorțiul „Lumina Noastră” pentru centrala electrică fotovoltaică din comuna Rădeni, raionul Strășeni cu puterea electrică instalată de 50 MW, prevăzută în anexa nr. 5 la prezenta Hotărâre a obținut anterior autorizarea, prin [Hotărârea Guvernului Nr. 83/2025](#) cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni. Astfel, pentru a asigura coerența și claritatea cadrului normativ, și pentru a evita suprapunerea reglementărilor, în conformitate cu principiul nedublării reglementării, pentru această centrală nu se va oferi o nouă autorizare de instalare a centralei electrice, fapt menționat în pct. 6 al proiectului de Hotărâre.

Hotărârea Guvernului va intra în vigoare la data publicării acesteia în Monitorul Oficial. Urgența promovării acestui proiect constă în necesitatea oferirii, în termen cât mai restrâns, investitorilor declarați câștigători a posibilității să opereze comercial centralele, având în vedere că 4 din 6 centrale electrice fotovoltaice (42,3 MW) deja au fost date în exploatare și nu pot comercializa energia electrică către Furnizorul Central, ținând cont că semnarea contractului este condiționată de aprobarea acestei hotărâri.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivul principal al proiectului este promovarea investițiilor private în producerea energiei electrice din surse regenerabile de energie (solar și eolian), prin acordarea statutului de producător eligibil mare pentru proiectele selectate în urma desfășurării procedurilor de licitație.

Soluția propusă constă în aprobarea rezultatelor licitațiilor organizate pentru capacități sprijinite de până la 60 MW pentru centrale fotovoltaice și 105 MW pentru centrale eoliene, respectiv atribuirea statutului de producător eligibil mare investitorilor selectați.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

- Se aprobă rezultatele licitațiilor și se oferă statutul de producător eligibil mare investitorilor desemnați câștigători (Anexele 1–11):
 - *Pentru energie solară:* . Consorțiul „LUMINA NOASTRĂ”, cu cinci proiecte însumând o capacitate de 44,3 MW (din care trei proiecte existente – 4,8 MW , 6 MW și 7,5 MW și două proiecte noi – 12 MW din capacitatea centralei de 40 MW și 24 din 50 MW) și „KKK INVEST” SRL, cu un proiect nou de 5,7 MW.
 - *Pentru energie eoliană:* Consorțiul „LUMINA NOASTRĂ”, cu două proiecte noi însumând o capacitate de 65 MW (50 MW și 15 MW ofertați din 19 MW). „NAVITAS ENERGY” SRL, cu două proiecte noi de 8MW și 4,5 MW, însumând o capacitate de 12,5 MW și „WINDNOVA” SRL, cu o capacitate sprijinită de 27, 5 MW din 45 MW.
- Se oferă termeni ficși pentru semnarea contractului pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile: Furnizorul central este obligat să semneze contractul cu producătorii eligibili mari **în termen de 10 zile lucrătoare** de la intrarea în vigoare a hotărârii Guvernului privind acordarea statutului.

- Retragerea automată a statutului în lipsa garanției de bună execuție: Dacă în termen de 30 zile de la semnarea contractului, investitorul nu depune garanția de bună execuție, contractul este considerat nul de drept, iar statutul de producător eligibil mare se retrage automat, fără intervenția Guvernului. - Reținerea cumulativă a garanției pentru ofertă și a garanției de bună execuție pentru investitorii declarați câștigători pe baza unei foi de parcurs, cu returnarea acestora condiționată de prezentarea documentelor conform graficului stabilit de investitor în foaia de parcurs. - Se autorizează instalarea centralelor cu o capacitate mai mare de 20 MW fără a fi necesară o decizie separată, cu o singură excepție nominalizată. - Se impune sarcina Ministerului Energiei de a institui o comisie tehnică pentru verificarea conformității centralelor existente, puse în operare, ce aparțin investitorilor câștigători, în raport cu cerințele tehnice stabilite în documentația de licitație și a respectării standardelor și specificațiilor tehnice prevăzute în Codul rețelelor respectării cerințelor tehnice în termen de 12 luni de la aprobarea Hotărârii, conform Procesului-verbal nr. 04 al Ședinței Comisiei de Licitatii de examinare și calificare ofertelor tehnice depuse de investitorii declarați admisibili în cadrul licitației cu privire la acordarea statutului de producător eligibil mare pentru investitorii care dezvoltă Centrale electrice fotovoltaice cu o capacitate sprijinită de până la 60 MW, care urmează să fie instalate în amplasamentele selectate de către aceștia.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Nu au fost analizate alte opțiuni, întrucât Legea nr. 10/2016 prevede expres desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, prin schema de sprijin „preț fix”.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Aprobarea proiectului și implementarea acestuia nu va necesita cheltuieli financiare sau alocarea mijloacelor financiare suplimentare de la bugetul de stat. Intervenția propusă nu implică careva schimbări instituționale, necesare pentru implementarea măsurilor propuse, monitorizarea implementării acesteia urmând a fi realizată în limita atribuțiilor și obligațiilor legale ale Ministerului Energiei
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative Adoptarea proiectului hotărârii de Guvern nu prevede costuri se din bugetul de stat.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Proiectul are un impact substanțial pozitiv asupra sectorului privat, în special în domeniul investițiilor în infrastructura energetică din surse regenerabile: - Se estimează atragerea unui volum total de investiții private de aproximativ 190 milioane euro, aferente punerii în funcțiune a capacităților sprijinite de până la 165 MW (60 MW solar și 105 MW eolian); - Acordarea statutului de producător eligibil mare în baza licitațiilor asigură un cadru predictibil și transparent, reducând riscurile investiționale și stimulând interesul operatorilor economici pentru proiecte viitoare; - Contractele de achiziționare a energiei electrice la prețuri fixe sau cu primă variabilă oferă stabilitate financiară investitorilor, încurajând accesul la finanțare și bancabilitatea proiectelor;

- Prin creșterea producției de energie regenerabilă, contribuie la **reducerea emisiilor de CO₂ cu aproximativ 1.368.000 de tone** pe durata contractelor, sprijinind angajamentele de mediu ale Republicii Moldova;
- După primul an de funcționare, se estimează o **creștere a ponderii energiei electrice din surse regenerabile în consumul final brut de electricitate la 30%**, consolidând securitatea energetică națională și alinierea la obiectivele europene privind clima și energia.
- În cadrul licitației au fost oferite prețuri mici pentru energia electrică, astfel prețul mediu ponderat pentru energia fotovoltaică este de ~ 1,1679 MDL/kWh (59.1 EUR/MWh) și pentru energie eoliană este de ~ 1,3280 MDL/kWh (67.2 EUR/MWh).

4.4. Impactul social

Promovarea surselor de energie regenerabilă prin acest mecanism va crea noi locuri de muncă în sectorul de instalare și mentenanță a sistemelor fotovoltaice și eoliene și a altor tehnologii de energie verde, ceea ce va contribui la reducerea șomajului și va sprijini integrarea socială a persoanelor din zonele rurale sau defavorizate, prin crearea a circa 400 de locuri de muncă echivalente cu normă întreagă în faza de construcție și aproximativ 40 de locuri de muncă permanente pentru exploatarea și întreținerea centralelor;

Un alt efect important va fi îmbunătățirea calității vieții în zonele care adoptă în mod activ energia verde, prin reducerea emisiilor de CO₂ și a poluării aerului. Astfel, proiectele de energie regenerabilă vor contribui la un mediu mai curat, ceea ce va îmbunătăți sănătatea publică și va reduce costurile asociate cu îngrijirea sănătății pe termen lung.

4.5. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.6. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.7. . Impactul asupra mediului

Modificările propuse vor avea un impact semnificativ asupra mediului, contribuind direct la atingerea obiectivelor naționale și internaționale ale Republicii Moldova în domeniul energiei regenerabile și al reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră. Implementarea schemei de sprijin preț fix va sprijini tranziția către surse de energie mai curate și sustenabile, favorizând dezvoltarea capacităților de producție din surse regenerabile, cum ar fi energia solară și eoliană. Acest lucru va reduce dependența de sursele tradiționale de energie, care sunt mai poluante, contribuind astfel la îmbunătățirea calității aerului și la reducerea poluării atmosferice.

Conform Planului Național Integrat privind Energia și Clima 2025-2030, unul dintre obiectivele strategice ale Republicii Moldova este ca, până în 2030, 27% din consumul final de energie să provină din surse regenerabile. Contribuția proiectelor declarate câștigătoare la cota de E-SER este de ~ 1,8% pentru centralele fotovoltaice și de ~ 5,6% pentru centralele eoliene.

De asemenea, în concordanță cu Planul Național Integrat privind Energia și Clima 2025-2030, un alt obiectiv important este reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) cu 68,6%, sau nu mai mult de

9,1 milioane de tone CO2 echivalent până în 2030 față de nivelul din 1990. Creșterea utilizării energiei regenerabile va contribui direct la acest obiectiv prin reducerea emisiilor generate de centralele pe combustibili fosili, sprijinind astfel protecția mediului și combaterea schimbărilor climatice.
4.8. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Schema de sprijin preț fix, drept schemă de ajutor de stat este aliniată la normele europene de acordare a schemei de ajutor de stat.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Anunțul de inițiere a elaborării proiectului hotărârii Guvernului privind oferirea statutului de producător eligibil mare a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Energiei, la rubrica Transparență decizională/ Consultări publice și https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-hotararii-guvernului-privind-oferirea-statutului-de-producator-eligibil-mare/14690 . Totodată, procesele verbale ale Comisiei de Licității, la toate etapele licitațiilor au fost publicate pe pagina Ministerului Energiei .
7. Concluziile expertizelor
Urmează a fi supus expertizei juridice și anticorupție.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Aprobarea proiectului Hotărârii Guvernului nu implică modificări la cadrul normativ existent.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Ministerul Energiei va constitui o comisie tehnică cu scopul ca în termen de 12 luni de la aprobarea Hotărârii, să verifice conformitatea centralelor existente, puse în operare, ce aparțin investitorilor câștigători, în raport cu cerințele tehnice stabilite în documentația de licitație și a respectării standardelor și specificațiilor tehnice prevăzute în Codul rețelelor.

Secretară de Stat / semnat electronic/

Carolina NOVAC